

RETNINGSLINJER FOR UTDANNINGSPROGRAMMENS INNHOLD

Vedtatt på Generalforsamling i mars 1995, omarbeidet og utvidet utgave 2009.

1. GENERELT

Instituttets formål er å styrke det psykoterapeutiske tilbud i Norge ved å sørge for kvalifisert utdanning i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse. Gruppeanalysenes teoretiske grunnlag er utarbeidet av Foulkes og videreført av andre.

2. RAMMER FOR UTDANNINGSPROGRAMMENE

Utdanningsprogrammene arrangeres som blokk-kurs med 5 samlinger á 3-4 dager i løpet av et kursår. Utdanningen kan bygges opp med forskjellige trinn (grunnleggende, videregående, kvalifiserende) og med forskjellige fordypningsmoduler. Utforming og innhold vil være litt forskjellig avhengig av det enkelte utdanningsprogrammets profil. Utdanningsprogrammene inneholder ulike elementer som utgjør et sammenhengende hele og det forutsettes at kandidatene deltar i alle elementene av utdanningen.

3. ELEMENTER I UTDANNINGSPROGRAMMENE

3.1. Egenerfaring (smågruppe og storgruppe)

Gruppene drives etter gruppeanalytiske retningslinjer. De har som mål å gi økt selvforståelse og mulighet til å bearbeide egne konflikter og problemer i mellommenneskelige relasjoner. De gir samtidig egenerfaring i gruppedynamikk, gruppeprosesser, gruppepsykoterapeutiske intervensjoner og gruppers utviklingsstadier.

Storgruppen gir erfaring i mer spesifikk storgruppedynamikk. I tillegg har den som formål å knytte de ulike elementene i utdanningen sammen og integrere hendelser, tanker, følelser og fantasier som angår programmet som helhet.

3.2. Teoriundervisning i gruppe

Det utarbeides et teorielement med læringsmål for trinnene og delkursene. Undervisningen foregår i en seminarmodell der kandidatene forbereder og legger frem etter avtale fra litteraturlisten til drøftelse i teorigruppen. Det kan også foreleses over enkelte tema. Fagrådet initierer jevnlig revisjon av teorielementet.

3.3. Praktisk utdanning i gruppeterapi/analyse

Med praktisk utdanning i gruppepsykoterapi/gruppeanalyse menes ledelse av gruppe(r) i hht definerte krav for de ulike trinn og veiledning i forhold til denne/disse. Kandidatene skal m.a.o. legge frem problemstillinger fra egen gruppeterapeutisk virksomhet.

3.4. Kollegiale veiledningsgrupper

I tillegg til veiledningen på delkursene må kandidatene delta i kollegiale veiledningsgrupper som møtes mellom delkursene. Det vises til "Retningslinjer for kollegiale veiledningsgrupper i utdanningsprogrammene"

3.5. Skriftlig arbeid

i form av Mappeoppgaver (Høyskolen) eller Diplomarbeid (Gruppeanalyse)

4. UTDANNINGSPROGRAM I GRUPPEPSYKOTERAPI/GRUPPEANALYSE

4.1. Målsetning for utdanningen

Grunnleggende trinn (1 år): formidle basale kunnskaper i gruppepsykoterapi og gruppeprosesser, med sikte på å drive grupper i ulike behandlingsinstitusjoner innenfor psykisk helse, barne- og ungdomspsykiatri, barnevern, rusbehandling m.m.

Videregående trinn (2 år): utdanne kandidaten til å kunne arbeide selvstendig og systematisk med gruppepsykoterapi så vel med innlagte pasienter, i poliklinikk som i privat praksis. Opptak på trinnet kan søkes av kandidater som har fullført grunnleggende trinn på en tilfredsstillende måte.

Kvalifiserende trinn (2 år): gi full kompetanse som gruppeanalytiker, noe som innebærer å sette kandidatene i stand til å kunne arbeide selvstendig og systematisk med gruppepsykoterapi i poliklinisk og privat setting.

Diplom i gruppeanalyse. For å få diplom i gruppeanalyse kreves i tillegg til godkjent gjennomgått kvalifiserende trinn, et skriftlig arbeid basert på klinisk materiale fra den gruppen som er lagt fram i veiledningen på utdanningsprogrammet. Det vises til egne retningslinjer.

4.2. Opptakskriterier

4.2.1. For å tas opp på utdanningsprogrammet må en kandidat fylle kriteriene i et av punktene A - D:

- A. Embetseksamen i medisin eller psykologi og minst 2 års klinisk psykiatrisk praksis.
- B. 3-årig helse- og sosialfaglig høyskole, minst 5 års klinisk psykiatrisk praksis i innbefattet erfaring med grupper, samt ett års tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid eller tilsvarende.
- C. Høyskoleutdanning eller embetseksamen som gir grunnlag for å arbeide innenfor psykiatrien. Søkeren må dokumentere erfaring fra minst 5 års arbeid i psykiatrisk institusjon og videreutdanning.
- D. Unntaksvis kan personer med medisinsk, psykologisk embetseksamen eller helse- og sosialfaglig høyskoleutdanning og som arbeider innenfor områder nært knyttet til psykisk helsevern tas opp. Disse må dokumentere allsidig praksis og erfaring med grupper. De som er tatt opp etter opptakskriterienes pkt. D, vil ikke bli tatt opp på kvalifiserende trinn før de har skaffet seg de kvalifikasjoner som kreves under Pkt. A, B, C."

4.2.2. Ved opptak vil det i tillegg til søkerens individuelle kvalifikasjoner, tas hensyn til regionale forhold, tverrfaglighet og utdanningsprogrammets/terapigruppens sammensetning mht. alder, kjønn og yrkeserfaring.

4.2.3. For kandidater som søker opptak på kvalifiserende trinn i gruppeanalyse stilles krav til egnethet. Det er også et krav om utdanning i grunnleggende psykoanalytisk teori. For de som ikke har innføringsseminar ved Institutt for Psykoterapi, A-kurs ved Norsk Psykoanalytisk Institutt eller tilsvarende, tilbyr IGA et seminar i Basal Psykoanalytisk Teori (BPT) som fyller dette kravet.

4.3. Krav til egen gruppeterapeutiske virksomhet

Grunnleggende trinn (1.kursår): Kandidaten må arbeide systematisk med grupper, for eksempel med å sette sammen en gruppe, delta som observatør eller som terapeut / koterapeut.

Videregående trinn (2. og 3. kursår): Kandidaten må drive systematisk med gruppeterapi de to kursårene. Gruppene skal være samtalebaserte og dynamiske i den forstand at kandidaten skal kunne lære å forstå og nyttegjøre seg gruppeprosessen i sitt terapeutiske arbeid.

Kvalifiserende trinn (4. og 5. kursår): Kandidaten skal lede en ukentlig poliklinisk psykoterapigruppe etter gruppeanalytiske prinsipper gjennom begge kursårene. Gruppen skal ha et langsiktig behandlingsperspektiv og være "slow-open". Kandidaten skal lede denne gruppen alene uten ko-terapeut. Kandidaten skal selv ta ansvaret for planlegging, seleksjon og sammensetning. Den må være heterogent sammensatt og inneholde begge kjønn. Gruppen skal ha minst 80 sesjoner/gruppemøter á 90 minutter gjennom de to årene på kvalifiserende trinn. Pasientgruppen bør derfor være i gang ved kursårets begynnelse for å få tilstrekkelig antall gruppemøter til veiledning. Denne gruppen danner grunnlaget for diplomoppgaven som skrives etter endt godkjent kvalifiserende trinn.

5. UTDANNINGSPROGRAM I GRUPPEPSYKOTERAPI I INSTITUSJONER

5.1. Målsetning for utdanningen

Grunnleggende trinn (1 år): formidle basale kunnskaper i gruppepsykoterapi og gruppeprosesser, med sikte på å drive grupper i ulike behandlingsinstitusjoner innenfor psykisk helse, barne- og ungdomspsykiatri, barnevern, rusbehandling m.m.

Videregående trinn (2 år): utdanne kandidaten til å kunne arbeide selvstendig og systematisk med gruppepsykoterapi så vel med innlagte pasienter, i poliklinikk som i privat praksis. Opptak på trinnet kan søkes av kandidater som har fullført grunnleggende trinn på en tilfredsstillende måte.

5.2. Opptak – målgruppe

Utdanningsprogrammet henvender seg til personer som ønsker å lære om gruppeterapi tilpasset ulike behandlingsinstitusjoner (innbefattet polikliniske) innen psykisk helse, barne- og ungdomspsykiatri, barnevern, rusbehandling m.m. Utdanningen kan søkes av leger, psykologer, annet helsepersonell, barnevernpedagoger, vernepleiere m.m. Dersom kapasiteten tilsier det kan også andre interesserte søkere tas opp.

5.3. Krav til egen gruppeterapeutiske virksomhet

Grunnleggende trinn (1.kursår): Kandidaten må arbeide systematisk med grupper, for eksempel med å sette sammen en gruppe, delta som observatør eller som terapeut / koterapeut.

Videregående trinn (2. og 3. kursår): Kandidaten må drive systematisk med gruppeterapi de to kursårene. Gruppene skal være samtalebaserte og dynamiske i den forstand at kandidaten skal kunne lære å forstå og nyttegjøre seg gruppeprosessen i sitt terapeutiske arbeid.

6. UTDANNINGSPROGRAM I ORGANISASJONSANALYSE OG LEDELSE (gruppedynamisk basert)

6.3. Målsetning for utdanningen

Utvikle ledelses- og organisasjonsforståelse ut fra et gruppedynamisk perspektiv. Det formidles kunnskap om organisasjonspsykologiske modeller og gruppeanalytisk teori. Fokus rettes mot rolleforståelse, irrasjonelle prosesser, konflikthåndtering, personalutvikling og annet grupperelatert arbeid. Utdanningen skal sette kandidaten i stand til å bruke denne forståelsen i sitt virke som leder.

Grunnleggende trinn (1 år): formidler basale kunnskaper om gruppedynamisk og psykoterapeutisk teori og forståelse for prosesser i og mellom grupper. Teoriprogrammet på dette trinnet tilsvarer i det alt vesentlige det grunnleggende trinnet i utdanningsprogrammet i gruppepsykoterapi, men fokus vil være på denne teoriens anvendbarhet i organisasjonsarbeid og ledelse.

6.4. Opptak – målgruppe

Utdanningen henvender seg til ledere i helse- og sosialsektoren (ledere av seksjoner, fagenheter, prosjektgrupper eller ledergrupper) med interesse for gruppedynamisk og sosialpsykologisk teori og praksis.

6.5. Krav til egen virksomhet

Kandidatene legger i veiledningsgruppen frem materiale fra sitt arbeid i egen organisasjon (arbeidsmessige dilemmaer og utfordringer i forhold til egen ledelse, medarbeidere og organisasjon)